

мени. Не тільки час, а й поетичне просторове не має конкретних координат: автор показує нам світ через півсферу.

Здалося б, рядки сменяють одні одні без всякої логіки і причини, а разом вони заворожують і залишають сумневе враження останньої достовірної реальності, неперекладної на мову слів. Читач, сприймаючий текст, теж півсфера, це «як б реальність».

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. М.Цветаєва. Збірник творів в 7 т. М.: Еліс Лак, 1994-1997.
2. Білий А. Символізм. – М., 1910. 2-е вид. 1994.
3. Блок А. Стихія і культура // А.Блок. Зб. соч. в 6-ти т. Т.4. Л., 1982, с.120.
4. Юнг К.Г. Самосвідомість європейської культури ХХ століття. – М., 1991.
5. Лотман Ю.М. Статті по семиотическому мистецтву. СПб., 2002.

Маслова В.А., док. філ. н., проф.
Вітебський держуніверситет, Білорусь

СІНКРЕТИЗМ ПОЕТИЧНОГО СЛОВА

Стаття присвячена розгляду поетичного тексту з точки зору його нерозривного зв'язку з музикою, живописом, філософією, релігією, психологією в цілому і психологією спеціально, а також з іншими галузями людського буття.

Ключові слова: поетична мова, фундамент культури, синкретичне мистецтво, почуття реальності, граматичні можливості ірреальності.

УДК: 81'42

Хоміченко В.В.

Львів, Україна

СУБ'ЄКТНО-МОВЛЕННЄВА ГЕТЕРОГЕННІСТЬ ЯК ЗАСІБ ПОЛІФОНІЗАЦІЇ ТЕКСТУ

Суб'єктно-мовленнєва гетерогенність становить одну із передумов поліфонізації тексту, яка полягає у взаємодії мовлень оповідача та персонажу. В статті розглядаються декілька напрямків розвитку суб'єктно-мовленнєвої гетерогенності тексту, серед яких основна увага приділяється суб'єктивізації авторського мовлення та невластивому мовленню.

Ключові слова: гетерогенність, суб'єктивізація, контамінація мовлень оповідача та персонажу, невластиве мовлення, поліфонія.

Художній текст, чия мовленнєва система складається з мовлень оповідача та персонажа (-жив), представлених відповідно авторським мовленням та мовленням персонажу (прямим, непрямим та невласне-прямим ендофазного (внутрішнього) та екзофазного (зовнішнього, вимовленого) типів, є гетерогенним стосовно форми та змісту. В літературі ХХ століття гетерогенність тексту є особливо характерно виражена завдяки особливій не домінуючій по відношенню до персонажів ролі автора, превалюванні мовлення персонажів за для досягнення автентичності та посилення психологізму оповіді, нетрадиційній взаємодії мовлень персонажів та оповідача. Предметом обговорення даної статті є питання, за яких умов текст, в якому присутні різні форми викладу матеріалу є поліфонічним.

Оповідна поліфонія є багатогранним лінгвістичним та літературним явищем, яке знаходить свою реалізацію на текстовому, метатекстовому рівнях, як і на рівнях фрагменту тексту чи слова та визначається як конститутивна ознака художнього тексту, в якому в межах одного фрагмента тексту чи навіть речення з'єднуються два та більше рівноправних голосів, суб'єктно-мовленнєвих планів, які належать різним внутрішньотекстовим суб'єктам та не є марковані графічно [1:5; 2:4]. Поліфонія виникає при одночасному звучанні декількох голосів або мовців-суб'єктів [3:32] в формально монологічному тексті, які зіставлені в межах фрагмента тексту (контрапунктують) для утворення нового смислу або висловлюються на одну тему, створюючи плюралізм точок зору, ідей та бачень.

Суб'єктно-мовленнєва гетерогенність тексту як один із засобів поліфонізації художнього тексту має декілька напрямків розвитку. Першим з них є комбінація та постійна зміна різних композиційно-мовленнєвих форм в межах фрагменту тексту, а також їх сукупність на рівні тексту в цілому [4:20]. Такий гетерогенний нелінійний текст чи фрагмент тексту може бути визначений як поліфонічний за умови існування моменту зіткнення між композиційно-мовленнєвими формами, причому зміна різних способів мовлення зазвичай відбувається за принципом монтажу на основі асоціативного зв'язку з метою максимально реального відтворення ситуації. Наступний уривок з роману американського письменника Дж. ДосПассоса "Манхеттен", відомого як експериментальний за формою роман, наводить яскравий приклад неоднорідності оповіді, спричиненою зміною композиційно-мовленнєвих форм оповіді. Часова багатоплановість, різносуб'єктна гетерогенність, зіставлення авторського, персонажного прямого та невласне-прямого мовлення (НПМ) створюють об'ємність оповіді, багатоголосся посилене емоційність та психологізм зображуваного. «He stared through the tiny glitter of the dust on the windowpane. Mother's had a stroke and next week I'll go back to school. «Say Herfyhave you learned to fight yet?» «Herfy and the Kid are goin to fight for the flyweight championship before lights.» «But I don't want to.» «Kid wants to.... Here he comes. Make a ring there you ginks.» I don't want to, please.» «You've damn well got to, we'll beat hell outa both of ye if you dont» «Say Freddy that's a nickel fine from you for swearing». «Jez I forgot.» «There you again....Paste him in the slats.» «Go it Herfy, I'm bettin on yer.» «That's it sock him» The Kid's white screwedup face bouncing in front of him like a balloon; his fist gets Jimmy in the mouth; a salty taste of blood from the cut lip. Jimmy strikes out, gets him down on the bed, pokes his knee in his belly. They pull him off and throw him back against the wall ... «Crybaby...Crybaby.» He slams the door behind them, pushes the desk against it and crawls trembling into bed. He turns over on his face and lies squirming with shame, biting the pillow.Jimmy stared through the tiny glitter of the dust on the windowpane» [5:97]. Даний фрагмент роману представляє особливий інтерес,

оскільки він експлікує декілька типів гетерогенності: ефект багатоголосся в результаті суб'єктно-мовленнєвої гетерогенності посилюється стилістичною неоднорідністю, суть якої полягає у зіставленні типів мовлення, які відносяться до різних функціональних стилів. В даному уривку спостерігаємо численні маркери розмовного стилю: вкраплення розмовної лексики, граматичну компресію, неповні речення, фонетичні особливості, представлені порушеннями норм правопису та пунктуаційні порушення.

Доречно зауважити, що гетерогенність художнього тексту періоду модернізму та постмодернізму загалом характеризується комплексним залученням декількох моделей гетерогенності, серед яких окрім вищезгаданих суб'єктно-мовленнєвої та стилістичної можна виокремити жанрову (введення в основний текст оповіді уривків інших жанрів словесного мистецтва), тематичну (організацію текстового простору шляхом його розщеплювання на декілька тем) та адресатну (зміна комунікативної направленості висловлення) гетерогенність [6:169]. В річці дослідження процесу поліфонізації художнього тексту перспективним є вивчення жанрової гетерогенності, оскільки література модернізму/постмодернізму знає чимало прикладів залучення іншожанрового матеріалу, на кшталт щоденників, газетних уривків, реклам.

Повертаючись до аналізу суб'єктно-мовленнєвої неоднорідності тексту, дана модель гетерогенності може бути результатом тісної взаємодії та взаємопроникнення мовлень оповідача та персонажу та наявності в тексті контамінованих форм авторсько-персонажного мовлення.

В цьому контексті доречно згадати про таке явище як «суб'єктивація авторської оповіді», що має на увазі проникнення мовлення персонажу в мовлення оповідача [3:125] та є тісно пов'язане з точкою зору. Процес суб'єктивації мовлення оповідача відбувається в тому випадку, коли в авторському мовленні точка зору на деякий час переходить у сферу персонажу, після чого знову повертається до оповідача. Лінгвістичними індикаторами зміни точки зору виступають лексичні одиниці, характерні для мовлення персонажа, синтаксичні та граматичні особливості будови висловлення. Таке включення персонажного мовлення в мовлення оповідача додає оповіді правдивості, наповнює її емоційністю. Складається враження, що читач має змогу не опосередковано спілкуватися з персонажем, дізнатись правду від нього особисто. Звернімось знову до роману "Манхеттен". "Mother'shandhasgraspedhisfirmly trailing him down the companionway into the dining saloon. Stewards are piling up baggage at the foot of the stairs. «Muddy is it really the Fourth of July?» «Yes deary I'm afraid it is...A holiday is a dreadful time to arrive. Still I guess they'll be down to meet us». She has her blue serge on and a long trailing brown veil and the little brown animal with red eyes and teeth that are real teeth round her neck. A smell of mothballs comes from it, of unpacking trunks, of wardrobes littered with tissue-paper. It's hot in the dining room, the engines sob soothingly behind the bulkhead. His head nods over his cup of hot milk just coloured with coffee. Three bells. His head snaps up with a start. The dishes tinkle and the coffee spills with the trembling of the ship. Then a thud and a rattle of anchor-chains and gradually quiet.Muddy gets up to look through the porthole» [5:67].

В наведеному вище уривку з роману "Манхеттен" Дж.ДосПассоса точка зору переходить від оповідача до персонажу, маленького хлопчика Джиммі, декілька разів, створюючи неоднорідність, певний діалогізм ззовні монологічної оповіді. Вживання таких слів як muddy, alittlebrownanimal, realteeth свідчать про ракурс зображення з точки зору

Джиммі, в той час як речення з однорідними конструкціями, займенниками 3 особи відносяться до мовлення оповідача. Така форма суб'єктивації авторської оповіді є доволі складна для виявлення, оскільки вона потребує від читача володіння певними лінгвістичними знаннями та навичками на відміну від суб'єктивації авторської оповіді способом введення невласне-прямого чи внутрішнього мовлення в оповідний текст. «Under the arlight that spluttered pink and green-edged violet the man in the checked suit passed two girls. The full lipped oval face of the girl nearest to him; her eyes were like a knifethrust. He walked a few paces then turned and followed them fingering his new satin necktie. He made sure the horseshoe diamond pin was firm in its place. He passed them again. Her face was turned away. Maybe she was...No, he couldn't tell. Good luck he had fifty dollars on him. He sat on a bench and let them pass him. Wouldn't do to make a mistake and get arrested. They didn't notice him. He followed them down the path and out of the Park. His heart was pounding. I'll give a million dollars for...Pray pardon me, isn't this Miss Anderson? The girls walked fast. In the crowd crossing Columbus circle he lost sight of them. He hurried down Broadway block after block. The full lips, the eyes like a thrust of a knife [5:61]. Даний фрагмент роману «Манхеттен» є яскравим прикладом гетерогенної поліфонічної оповіді, спричиненої декількома факторами одночасно: зміна точки зору (the full lipped oval face nearest to him), вживання внутрішнього мовлення (I'll give a million dollar for), прямого та невласне-прямого мовлення (May be she was...No, he couldn't tell). В результаті суміщення різних форм оповіді фрагмент стає поліфонічним з експліцитно вираженим багатоголоссям.

Бесумнівним є той факт, що наявність в оповіді невласне-прямого мовлення веде до гетерогенізації та поліфонізації однолінійної направленості оповіді, оскільки конститутивною ознакою даного типу мовлення виступає контамінація мовлень оповідача та персонажа. В контексті поліфонії художнього тексту М.М.Бахтін, автор теорії поліфонічного роману та поліфонії як літературного явища, визначав невласне-пряме мовлення як найважливіший та найбільш шаблонний спосіб злиття двох різнонаправлених типів мовлення (автора та персонажу), результатом якого є багатоголосся [7:122-151]. В подальшому ідея, яка полягає в тому, що невласне-пряме мовлення є лінгвістичним механізмом (технікою) поліфонізації художнього тексту була розвинена в працях А.А. Андрієвської (1967), К.Я. Кусько (1980), С.В. Амвросової (1984), МонікиФлудерник (1993), Ю.В. Шарапової (2001), П.А. Колобаєва (2010). Невласне-пряме мовлення визначається як стилістичний прийом і спосіб репродукції мовлення персонажу засобом лінгвістичної та екстралінгвістичної контамінації суб'єктно-авторських планів шляхом включення в авторську мовленнєву фактуру трансформованої прямої мови персонажів в різному кількісно-якісному діапазоні репрезентації [8:34]. Тим не менш, вважаємо необхідним ще раз звернутись до аналізу невласне-прямого мовлення, змінивши лише вектор дослідження, а саме розглянути співвідношення структурно-семантичних типів невласне-прямого мовлення та ступеню експліцитності поліфонії у тексті.

Кількісно-якісний діапазон репрезентації мовлення персонажів має на увазі, що контамінація різних точок зору може відбуватись у двох напрямках: авторське слово змінюється під впливом персонажного мовлення та навпаки. В результаті такого взаємовпливу ми маємо можливість говорити про існування декількох типів невласне-прямого мовлення визначених на основі діапазону контамінації мовлень автора та персонажа: аукторальний тип НПМ означає, що в НПМ превалює мовленнєва перспектива автора, персональне

НПМ говорить про кількісну перевагу мовлення персонажу. Окрім цих полярних типів невласне-прямого мовлення існують наступні перехідні (проміжні) типи НПМ: персонально-аукторальний та аукторально-персональний. Комплексна типологізація невласне-прямого мовлення (генетична та структурно-семантична типологізації К.Я. Кусько, 1980) включає такі типи як зовнішнє та внутрішнє невласне-прямє мовлення, які відповідно представлені тематичним, прихованим та цитатним НПМ та внутрішніми рефлексіями, внутрішнім монологом та потоком свідомості [8, 37]. Хоча контамінація мовлень автора (оповідача) та персонажа є базовою умовою всіх типів НПМ, діапазон контамінації є якісно різним, про що свідчить ступінь вираження модального, фразеологічного та синтаксичного планів персонажа, тобто наявність чи відсутність суб'єктних реєстрів в мовленні оповідача. Відповідно, поліфонія оповідного тексту буде більш або менш експліцитно вираженою у фрагменті тексту з невласне-прямим мовленням певного типу.

Найбільш експліцитно двоголося є вираженим в мовленні оповідача при вкрапленні окремих слів або словосполучень властивих для мовлення персонажу, причому для вкраплень характерним є графічне виділення цитованого тексту, виділення курсивом, наявність іншомовного тексту та в деяких випадках допустима присутність референції (посилання). Явище, яке класифікується як цитатне невласне-прямє мовлення [8:51] чи пряма номінація [9:215-216], безсумнівно має в своїй основі суміщення мовлення персонажу та мовлення оповідача, але тлумачення природи даного явища базується на полярних принципах.

В.Шмід не погоджується з тим, що шрифтове виділення семантично насичених слів становить собою невласне-авторську оповідь та стверджує, що пряма номінація не може відноситись до невласне-прямого мовлення власне через її графічне виділення з оповідного тексту [9:216]. Тим часом, К.Я. Кусько наголошує на тому, що хоча графічне виділення цитованого слова і нагадує пряме мовлення, тим не менш «гісний синтаксичний зв'язок персонажної цитатії з авторським контекстом, а також щільність структурно-семантичного синтезування різнопланових перспектив свідчать про наявність невласне-прямого мовлення» [8:52].

Цитатні вкраплення персонажного мовлення в оповідний текст створюють суб'єкту гетерогенність, розщеплюють монологічне мовлення на два голоси, що призводить до поліфонізації тексту. До того ж цитатні вкраплення виступають засобами емоційного плану вираження. В наступному уривку з роману «The Great Gatsby» ми спостерігаємо наскільки Нік Керевей був вражений проханням Містера Гетсбі запросити Дейзі на чай для того, щоб він мав можливість зустрітись з нею. “Hewantstoknow”, continuedJordan, ifyouwillinviteDaisytoyourhousesomeafternoonandthenlethimcomeover”. The modesty of the demand shook me. He had waited five years and bought a mansion where he dispensed starlight to casual moths – so that he could «come over» some afternoon to a stranger’s garden» [10:85]. В його мовленні присутні прямі ознаки здивування “themodesty ...shookme” та непрямі – контраст між згадкою про дивовижні вечірки та звичайнісінького “comeover”. Повтор даного цитованого слова підкреслює несподіваність та незрозумілість такого прохання та викликає певну іронію. Такою ж іронією характеризуються і інші випадки цитатій у мовленні оповідача Ніка Керевей, причому цитовані вкраплення є повтором елементів прямої мови іншого персонажу – містера Гетсбі. (1) «I had been actually invited. A chauffeur in a uniform of robin’s-egg blue crossed my lawn early that morning with a surprisingly formal note

from his employer: the honour would be entirely Gatsby's, it said, if I would attend his «little party» that night» [11:49]. «Little party» звучить доволі іронічно після детального опису гучних вечірок містера Гетсбі, де гості прибували від дев'ятої ранку до опівночі, де грав повноцінний оркестр, де величезний сад освітлювався як під час Різдва та напої були такі, яких молоді шанувальники вечірок могли і не знати. Повторне цитування фрагменту прямого мовлення іншого персонажу окрім вище згаданих функцій виступає засобом характеристики персонажу та до того ж відображує певним чином стосунки між персонажам.

Не менш експліцитно поліфонізація мовлення оповідача відбувається при застосуванні внутрішньої рефлексії, суть якої полягає у використанні слова, словосполучення, речення або декілька речень в діапазоні до абзацу, які передають думку, внутрішню реакцію чи коментар персонажу на зовнішнє мовлення та є включені в структуру мовлення оповідача. Миттєвий стислий внутрішній коментар персонажу свідчить про активний процес сприйняття прямого мовлення. Синтаксичними показниками внутрішньої рефлексії є вживання питальних та окличних речень, та проміжних типів речень таких як питально-спонукальні, розповідно-спонукальні та питально-розповідні, які сприяють експліцитності зміни суб'єктного плану, а значить і поліфонії фрагменту. Окрім того, маркерами мовлення персонажу виступають стилістично забарвлені лексичні одиниці. В романі «The Great Gatsby» головний персонаж Нік Керевей слухає розповідь Містера Гетсбі про його військову службу, що викликає його миттєву реакцію, виражену внутрішньою рефлексією. «I was promoted to be a major, and every Allied government gave me a decoration – even Montenegro, little Montenegro down on the Adriatic Sea!» Little Montenegro! He lifted up the words and nodded at them – with his smile. The smile comprehended Montenegro's troubled history and sympathized with the brave struggles of the Montenegrin people»[10:73]. В словосполученні «little Montenegro» чітко простежується нашарування голосів, які виражають широкий спектр інтонацій: зверхність, іронія, легке обурення.

Такі полярні типи невластне-прямого мовлення як аукторальний та персональний характеризуються домінуванням мовлення відповідно оповідача та персонажу з мінімальною репрезентацією іншого суб'єкта мовлення, тому й багатоголосся такого фрагмента тексту є прихованим, імпліцитним. До таких типів віднесемо тематичне та приховане невластне-пряме мовлення (зовнішнє НПМ) та внутрішній монолог (внутрішній діалог як його різновид) та потік свідомості (внутрішнє НПМ).

Проте хотілося б звернути увагу на такі типи внутрішнього невластне-прямого мовлення такі як потік свідомості, внутрішній монолог чи внутрішній діалог як різновид внутрішнього монологу, які характеризуються значним кількісним превалюванням мовлення персонажу над мовленням оповідача. Контамінація мовлень оповідача та персонажа є настільки глибинною, що потребує не тільки лінгвістичного, а й глибокого психолінгвістичного аналізу [11:4, 56]. Проте, імпліцитність вираження плану оповідача в внутрішньому монолозі чи потоці свідомості не завжди означає імпліцитний рівень поліфонії даної форми оповіді. Справа в тому, що основною технікою реалізації вищезгаданих типів мовлення є монтаж, кінематографічний прийом, суть якого полягає у зіставленні двох «кадрів» з метою створення нового образу. Під кадрами маємо на увазі монтування часових планів, теперішнього та минулого чи майбутнього (часовий монтаж) або синхронне співіснування предметів та явищ (просторовий монтаж) [11:64]. Особливість вну-

трішнього діалогу полягає у роздвоєності особистості, веденні діалогу з самим собою, звертанням до себе чи уявного співрозмовника, результатом якої є багатоплановість та багатоголосся внутрішнього діалогу.

Саме така монтажна структура внутрішнього мовлення присутня в наступному уривку з роману “Манхетен”, де монтуються кадри теперішнього та уявного майбутнього, елементи іншожанрового матеріалу. «Under a skylight in the back room of Soubrine’s Anna Cohen sits sewing the trimming on a dress with swift tiny stitches. On the table in front of her a great pile of tulle rises full of light like beaten whites of egg. *Charlie my boy, Oh Charlie my boy*, she hums, stitching the future with swift tiny stitches. If Elmer wants to marry me we might as well; poor Elmer, he’s a nice boy but so dreamy. Funny he’d fall for a girl like me ... But maybe we’ll save up money and open a little store on Avenue A in a good location, make better money there than uptown. La Parisienne, Modes. I bet I can do as good as that old bitch. If you was your own boss there wouldn’t be this fightin about strikers and scabs...Equal Opportunity for All. Elmer says that’s all applesauce. No hope for the workers but in the Revolution. *Oh I’m just wild about Harree, and Harry’s juss wild about me...* The Revolution is declared. The Red Guard is marching the Fifth Avenue. Anna in golden curls with a little kitten under her arms leans with him out of the tallest window. White tumbler pigeons flutter against the city below them. Fifthe Avenue bleeding with red flags, glittering with marching bands, hoarse voices singing Die Rote Fahne in Yiddish; far away, from the Woolworth a banner shakes in to the wind. “Look Elmer darling” ELMER DUSKIN FOR MAYOR. And they’re dancing the Charlestone in the office buildings. ...*Thump. Thump. That Charlestone dance...Thump. Thump...* Perhaps I do love him. Elmer take me. Elmer, loving as Valentino, crushing me to him with Doug strong arms, hot as flame Elmer” [5:398]

У підсумку до статті можемо зазначити, що процес поліфонізації художнього тексту є тісно пов’язаний з суб’єктно-мовленневою гетерогенністю, яка в свою чергу є результатом комбінації, взаємодії та взаємопроникнення мовлень оповідача та персонажу. Експліцитність/ імпліцитність поліфонії у оповіді залежить від кількісно-якісного діапазону контамінації мовлень оповідача та персонажу в певних структурно-семантичних типах невласне-прямого мовлення, серед яких цитатне мовлення та внутрішня рефлексія забезпечують експліцитну поліфонію, тематичне та приховане невласне-пряме мовлення з мінімальною презентацією модального плану персонажу та домінуванням плану оповідача свідчать про імпліцитну поліфонію оповіді. Такі типи невласне-прямого мовлення як внутрішній монолог та потік свідомості, які безсумнівно виступають засобами поліфонізації художнього тексту вимагають більш детального аналізу, що виходить за рамки даної статті.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Коршунова М.Л. Полифоническая организация голосов в художественном тексте и ее передача в переводе – автореф. дисс. насоискание уч. степенниканд. фил.наук / Коршунова М.Л. –Тверь, 2008 – 17с.
2. Колобаев П.А. Повествовательная полифония и средства ее создания в русской литературе :автореф. дисс. на соискание науч. степенниканд. фил.наук / Колобаев П.А. – Елец, 2010. – 17с.

3. Бехта І.А. Авторське експериментаторство в англomовній прозі ХХ століття / Бехта І.А. – Львів : ПАІС, 2013. – 268 с. ISBN 978-966-1585-96-5
4. Демина Е.А. Специфика организации темпорального пространства полифонического текста : дисс. ... канд. фил.наук. / Демина Е.А. –М.,2003. – 151с.
5. PassosJohnDos. Manhattantransfer / Dos PassosJohn.–Boston / NewYork, 2000. – p.404. ISBN 0-395-57423-4.
6. Шарапова Ю.В. Несобственно-прямая речь в функционально-коммуникативном и структурно-семантическом аспектах: на материале английского языка : дисс. ...канд. фил.наук. / Шарапова Ю.В. –СПб.,2001. – 197с.
7. Бахтин М.М. Проблема текста: опыт философского анализа / Бахтин М.М. // Вопросы литературы. – 1976. –№10. – С.143.
8. Кусько К.Я. Проблемы языка современной художественной прозы:Несобственно-прямая речь в литературе ГДР / Кусько К.Я. – Львов. Изд-во при Львов. гос. ун-те:Вища школа, 1980. – 208с.
9. Шмид В. Нарратология / Шмидт В. – М.: Языки славянской культуры, 2003. – 312 с. ISBN 5-94457-082-2.
10. Fitzgerald F. Scott The Great Gatsby / Fitzgerald F.– Харків. Ранок : НТ. – P.208. ISBN 999-8082-41-1.
11. Федорчук М.М. Лингвистическая структура и стилистическое функционирование внутреннего монолога (на материале прозы США) :дисс. на соискание уч. степени канд. фил.наук / Федорчук М.М. – Львов, 1990. – 206 с.

Хомиченко В.В.

Львов, Украина

СУБЪЕКТНО-РЕЧЕВАЯ ГЕТЕРОГЕННОСТЬ КАК СПОСОБ ПОЛИФОНИЗАЦИИ ТЕКСТА

В статье рассматривается вопрос о субъектно-речевой гетерогенности художественного текста и контаминации речи повествователя и персонажа как одного из способов полифонизации текста. Особенное внимание уделяется степени эксплицитности выражения многоголосия в зависимости от видов несобственно-прямой речи.

Ключевые слова: гетерогенность, контаминация, несобственно-прямая речь, полифония.

Homichenko V.V.

Lviv, Ukraine

HETEROGENEITY OF TEXT AS A MEANS OF MAKING IT POLYPHONIC

The article deals with heterogeneity of the text and lays particular emphasis on the heterogeneity of free-indirect discourse. The study suggests that free-indirect discourse makes the text not only heterogenic but also polyphonic. Moreover, polyphony of the text gets more explicit in case of the application of some certain types of free-indirect discourse in the text.

Key words: heterogeneity, polyphony, free-indirect discourse.